

MAGYARÁG

VI. EVFOLYAM 168 szám.
1937. június 18. Péntek.

Ara 1 Lej

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

NEURATH LONDONBAN

Az angol kormány értesíti a francia kormányt a tárgyalások eredményéről

Fölényes többséggel percek alatt szavazta meg a kormánynak a francia parlament a feliratügyi javaslatot

Neurath német külügyminiszter budapesti útja után, alighogy visszatért Berlinbe, — Londonba utazott. Az angol fővárosban Eden külügyminiszterrel tárgyal a locarnoi egyezményt helyettesítő Nyugateurópai szerződés és a spanyol kérdésekről. Az angol kormány hivatalosan fogja értesíteni a francia kormányt a tárgyalások tárgyról és eredményéről.

A német félhivatalos ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Neurath londoni útja azt bizonyít-

ja, hogy a négy nagyhatalom között az egyetértés mennyire nyilvánvaló s a bizalmi légkör feltételezi a többi fontos kérdések tisztázását is. Ez a találkozó is bizonyítja — írja a német félhivatalos — hogy a Berlin-Róma tengelynek semmi köze a frontalakításhoz.

A francia kamara tegnap fölényes többséggel szavazta meg a pénzügyi felhatalmazó javaslatot. Flandin támadta a javas-

latot és kijelentette, hogy az merőben alkotmányellenes, mivel azonban a kommunista front, hogy ne bontsa meg a Népfront egységét a kormány mellett szavazott, a javaslatot 346 — 247 ellenében megszavazták.

Egyébként ezzel a törvényjavaslattal akarták a frankot 1934-ben megállapított árfolyamán tartani hogy a devizaforgalom korlátozására kerüljön sor.

Bolgár trónörökös született

A bolgár királynőnek tegnap egészséges fiugyermeke született.

Fogolyvonatok szállítják a letartóztatottak ezreit Moszkvába

London, június 16. A „Daily Express” varsói jelentése szerint Szovjetországra 4 vörös tábornokot és 15 törzstisztet vezettek ujjában házi fogságba. Az ujjabb vádlottak között van Turovski tábornok a vezérkar egyik tagja, Levandovszki tábornok, akit nemrégiben mentettek fel a tifliszi hadkerület parancsnoki állásától, Gaya tábornok, akit ugyan csak a közelmúltban hívtak vissza Vladivosztokból, továbbá Guznikov, a hadügyi népbiztonság osztályfőnöke.

Ugyancsak varsói jelentés közli, hogy hétfőről keddre virradó hajnalban három fogolyvonat futott be a moszkvai pályaudvarra. Az állomást megerősített kózákkordonnal vették körül, úgy, hogy senki sem közelíthette meg s az egész állomás területén eloltották a villanylámpákat. A vasuti kocsikból rabszállító autókra húszas csoportokban szállították el a megbilincselte rabokat. —

Ma este létrejön a dunai találkozó a kisanant államok külügyminiszterei között

București, június 16. Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök tegnap reggel Tatarescu miniszterelnökkel, majd Antonescu külügyminiszterrel tárgyalt. Tíz órakor meglátogatta az Athene Palaceban Mihailache, anemzeti parasztpárt el-

nöke. Utána a cseh küldöttséget fogadta. Bejelentették még magukat dr. Lupu, Vaida és G. Junian is. Este a miniszterek hajóra szállnak, hogy találkozzanak Sztójadinovici jugoszláv miniszterelnökkel.

Franco röpiratban megadásra szólította fel Bilbaot

Páris, június 16. A nemzeti csapatok repülőgépei kedden délután nagymennyiségű röpiratot szórtak le Bilbao városára. A röpirat a következő szövegű:

„Bilbaoi polgárai! A város körüli úgynevezett vasgyűrűt áttörtük. Most már semmi sem tartóztathatja fel a nemzeti csapatok győzelmes előnyomulását. Minden ellenállás csak arra vezetne, hogy ágyulövedékeink az egész környéket rombadöntenék. Ha el akarjátok kerülni a rombolást, ne tanúsítsatok tovább semmiféle ellenállást. Nem esik bántódása azoknak, akik önként megadják magukat. Most már elérkezett az ideje annak, hogy határozatok. További habozásokat maga a halál! — Franco tábornok”.

A francia fővárosba érkezett hírek megerősítik, hogy a Bilbaot védő csapatok parancsnoka Vallego tábornok egész vezérkarával a felkelő csapatok fogságába került.

London június 16. Az alsóházban Eden válaszolt Henderson kérdésére és bejelentette, hogy a baszk kormány az angol konzul útján a polgári lakosság és a tuszok elszállításához az angol kormány védelmét kérte.

Négyszemközt

A béke talán soha sem volt olyan valószínű mint ebben a pillanatban, amikor Neurath megérkezett Londonba. Viszont nem tagadható, hogy a békemű a népek egyforma békeóhajtása mellett a francia, angol és amerikai kormányok határozott és hajlíthatatlan álláspontjának is betudandó. London még a koronázás idején kezébe vette a dolgokat. Azok a tárgyalások, amik most folynak, a koronázás vakító pompájának tövében indultak meg. Mintha a pazar pompa a kincs ragyogása és a nagy Brit Birodalom mérhetetlen gazdaságának ezernyi tünete kinyitotta volna a világ szemét. Figyelmeztette a világot ez a pompa, hogy itt bizony súlyos tényezővel kell számolni. A vén európai kontinensen nem nagyon történhet más, mint amit Anglia akar. Még így felfegyverkezetlenül is milyen óriási erőt jelent. Csakugyan találó a hasonlat-kép: a brit oroszlan. A pihenő oroszlan, amely még körmeit is lecsatolta, micsoda tekintélyt jelent! Hát ha még hozzávesszük a fegyverkezés embőrnem-látta mértékét, melynek gigászi méretei most bontakoznak ki előttünk. A demokrata nagyhatalnak kezükben tartják a világ sorsát és békét akarnak. Jó ez így, annál inkább, mert ugyanakkor teret nyitnak azoknak a megbeszéléseknek, melyek minden ország kérdéseit tisztázhatják. Nem igaz az, hogy a népek ügyét nem lehet elintézni a zöld asztalnál. Sokan hivatkoznak a Népszövetség sokszor nyilvánvaló kudarcára. Az új Népszövetség azonban mélyebb értelmű lesz. Európa eddig játszott a halál gondolatával. Most a fegyverek árnyékában más-kép hangzik el a szó. A végzetes gesztusok ideje lejárt. Aki ebben a benzinkutba, ami most Európa először dob égő gyufát az legelőszőr saját maga robban. Tudja ezt minden ország s a londoni vendég fontos üzenetet visz magával azokból az országokból, ahol legutóbb járt.

IDŐJÁRÁS

A délnyugatról feltörő meleg légáramlás esőmentes szeleket jelent. Derült idő, kevés felmelegedéssel várható.

Harc a drágaság ellen!**Gyűlésre hívta egybe Fodor polgármester a vendéglősöket és bodegásokat**

Kötelezővé teszik a vendéglői olcsó menürendszert, mérsékelni kell a vendéglői és kávéházi árakat és szó van a kenyér maximálásáról is

Ezen a héten érkezett meg a városházára a belügyminiszter rendelete a drágaság letörése és az áruzsora elleni intézkedések tárgyában.

Tegnap reggel távirat érkezett a városházára, amelyben a minisztérium sürgős választ kér a drágaság ellen fogantatott intézkedésekről.

Fodor Péter polgármester intézkedésére ma délelőttre értekezletre hívták össze az összes oradeai vendéglősöket, kávéház tulajdonosokat, bodegásokat. A polgármester a rendőrség útján hívatta össze sürgősen a vendéglősöket, akik nem is tudták, miért hívják őket.

Tíz órától kezdődőleg már benépesedtek a városháza folyosói. Körülbelül 200 vendéglős és korcsmáros gyűlt össze a polgármester hívására.

A városháza nagytermében fél tizenkettőkor nyitotta meg az értekezletet Fodor polgármester. A megbeszélésen résztvett dr. Popovici Valer rendőrkész is.

Fodor polgármester közölte a megjelentekkel, hogy a miniszteri rendelkezések értelmében a drágaság letörésére vonatkozó intézkedéseket kell fogantatítani. Ezért kéri a vendéglősöket és elnézésüket kéri, hogy munkaidőben fárasztotta őket, de tanácsosabbnak látta, hogy

közös megegyezés alapján szabják meg a teendőket, minthogy a város hatalmi szöveggel maximálja az árakat.

— Megállapítható, — mondotta a polgármester, — hogy a piacon emelkedett az élelmiszerek és a hus ára, ez azonban nem áll arányban a vendéglői árak hirtelen felemelkedésével. Egy közepes ebéd 100 leibe, egy liter bor 60—70 leibe kerül. Legelsősorban kötelezővé akarom tenni az összes vendéglőkben a szabott, olcsó áru, kis (3 fogásos) és (négy fogásos) menüket. Menürendszer Európa minden vendéglőjében van, csak éppen Oradeán nincs.

Minden étlapon fel kell tüntetni legfelül a menü árát.

— Kérem ezenkívül a ven-

déglősöket — folytatta a polgármester, hogy a többi cikk-nél se csináljanak túlzott árat, hanem elégedjenek meg 50 százalékos haszonnal.

A polgármester előterjesztésére dr. Pop vendéglős, — a szindikátus főtitkára — megjegyezte, hogy a polgármester magát a szindikátust nem hívta meg. Egyébként más városokban sokkal drágábbak a vendéglői árak, mint Oradeán.

Figyelembe kell venni azt is, hogy a vendéglősök adóját 40-50 százalékkal emelték.

Botezatu Gheorghe hangoz-

tatta, hogy az árak letörését a piacon kell kezdeni.

Fodor polgármester a következőket válaszolta:

— Ma reggel végigjártam a

piacot. Megállapítottam, hogy a marhahús 18—22 lei, a disznóhús is alig drágult. Egyébként még a mai napon intéz-

kedtem, hogy

mától kezdve reggel 9 óráig tilos az elővásárlás. Más városbeli kereskedők és helybeli kofák sem a vámoknál, sem a piacon nem vásárolhatják össze a zöldséget, gyümölcsöt és baromfiakat, hogy más városba szállítsák és ezáltal itt drágaságot idézzenek elő.

A vendéglősök megbízottai ezután kijelentették, hogy szombati megadják válaszukat, illetőleg megteszik előterjesztéseiket a polgármesternek.

— Ugyancsak e helyről hívom fel a pékek figyelmét is — mondotta Fodor polgármester — hogy nem fogom engedni, hogy

ugyanakkor, amikor az egész országban 7 lei a barna kenyér, Oradeán 9 lei legyen. A buza ára nem emelkedik, hanem esik.

A kereskedők a régi záróra fenntartása mellett vannak

Az alkalmazottak 4-től 7-ig vagy 5-től 8-ig akarják a nyitvatartást

Tegnap számunkban eljöttnek jelentettük, hogy a munkaügyi minisztérium kiadta a rendeletet, amely az üzletek nyári záróját szabályozza. A rendelet szerint az üzletek a nyár folyamán reggel 8—1-ig és délután 4—8-ig tartandók nyitva.

Ez a rendelkezés még hivatalosan nem érkezett meg Oradeára, de a jelentéssel már foglalkoztak az összes érdekeltek. A magántisztviselők és alkalmazottak szakszervezete a Tache Jonescu uccai munkásotthonban azonnal gyűlést tartott és a rendelkezés ellen foglaltak állást. Az alkalmazottak már régebben tárgyalást indítottak a Kereskedelmi Csarnokkal és azt akarták, hogy közös megegyezéssel, az alkalmazottaknak megfelelő zárórát állapítsanak meg.

A határozat alapján a tegnap délelőtt folyamán dr. Börsör-ményi Emil a szociáldemokrata párt elnöke és Fajzi titkár

megjelentek Mudura munkügyi inspektor előtt és memorandumot nyújtottak át, melyben ismertették az alkalmazottak kérését. A memorandum bejelenti, hogy az alkalmazottak azt kérik, hogy a nyári időny alatt az üzleteket délután 4—7-ig, vagy 5-8-ig tartsák nyitva.

A Kereskedelmi Csarnok részéről Izsák titkár kijelentette, hogy a kereskedők, az eddig életben levő zárórát akarják továbbra is fenntartani. Sem a munkaidő csökkentésébe nem egyeznek bele, sem a zárórát nem akarják kitolni.

— Felakasztotta magát egy 14 éves fiú. Tasad községnek tragikus szenzációja van. — Vlaic Gheorghe 14 esztendősi fiú felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Felnyársalta a karó. Megrendítő szerencsétlenséget jelentettek tegnap Beiusról az oradeai ügyészségnek. Popoviciu Miron 33 éves Rosia községbeli embert tegnapelőtt súlyos sérülésekkel szállították be a beiusi kórházba. Popoviciu Miron cseresznyeszedés közben belezuhan egy karóba és súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlen emberen a sürgős orvosi beavatkozás sem segített és egy napi haláltusa után kiszökött. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Gyermekegyeztetés.** A Gyermekbarát Egyesülettel együttműködő nyaralató bizottság felhívja az érdekelteket, hogy a nyaralásra küldendő fiú és leány gyermekek kiválogatása végett jelenjenek meg vasárnap, június hó 20-án délután fél 3 órakor a Sztaroveszky-uccai gyermek-kórházban.

— **Munkásgyűlés.** Az oradeai építőmunkások csütörtök délután 6 órakor, a textilmunkások szombat este 7 órakor gyűlést tartanak a Tache Jonescu-uccai Munkásotthonban.

Az anyakönyvi kivatalból**HAZASSÁG**

Goldstein Miklós — Glück Ilona, Kazay Ferenz — Mihály Margit, Klepner Péter — Schleiner Róza, Vanga Petre — Popisteanu Elena, Tirlea Ludovic — Silaghi Etelka, Ferencsik György — Boros Zsuzsanna, Stettner András — Papp Margit, Oraş Ilie — Erdei Veronka, Gârba Flora — Trifa Mária, Farkas László — Szűcs Julia, Róth Miklós — Spitz Anna, Sárk Vasile — Bor Ibolya, Bödi Imre — Balász Margit, Fischer Rudolf — Huber Szidonia, Borsi Gyula — Halacska Irén.

SZÜLETÉSEK

Dulgheu Doina, Popescu Mircea, Szőke Magda, Szűcs Zoltán, Mersdorf Magdolna, Szentgyörgyi János, Szodorai Ilona, Farkas Sándor, Szulcsik Erzsébet, Gergely Ferenc, Ritter Veronka, Biró Irén, Kemény Krisztina, Csiki Zoltán, Pösze Ilona, Dáskál Katalin, Lőrincz Aranka, Venter Éva, Hamza Irén, Pop Margit, Fischer Jenő Varga Anna, Peta Valeria, Szűcs Ilona Szabó Mária, Faur Grăţian.

UALÁLOZÁS

Schönfeld Johanna 78 éves. Covaci Irina, Cuba Lajosné 43 éves Orga Gheorghe 37 éves Sime Vasile 58 éves, Mesnyi Julianna 23 éves, Oras Josif 3 és fél hó, Fábian Istvánné 56 éves, Markovics Nelly 18 éves, Friedmann József 2 éves Kovács Károlyné 72 éves Kovács István 17 éves Maghiar Mária 33 éves, Boros Lajos 45 éves, Kiss János 63 éves, Szőkös Mihály 60 éves özv. Deutsch Ferencné 88 éves Oancea Hortensia 1 éves, Popuşa Gheorghe 40 éves, Spitz Antal né 59 éves.

A nap által tönkretett arcbőrét hozza rendbe, tisztítsa meg

„FLOREAL“ No. 2.

krémmel. Puder alá használjon FLOREAL No 1. krémet.

Főlerakat: **Pap Drogueria**

Oradea, Bulev. Reg. Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés.

Még 12 ezer munkás sztrájkol Amerikában

Sineket szedtek fel a sztrájkolók

Az amerikai Egyesült Államokban újból dühöngenek a sztrájkok. Tegnap a Brukini hajógyárban mintegy 12.000 munkás tette le a munkát. A tárgyalások megindultak.

Az Ohio állambeli Waar en közelében a sztrájkoló munkások elvágták a Republic Steel Company üzemét és a helyi vasúti állomás összekötő vágányait és a sineket mintegy 20 méteren felszedték. Ezzel megakadályozták, hogy a vasut állomásra érkezett husz vagon nyersvasat bejuttassák a gyárba s így a sztrájk török sem folytathatják a munkát.

OPERÁLT, BETEGEKET FOGADOTT, HÁZASÁGSZÉDELGETT, INTIM RÉSZLETEKET KÖZÖLT ALTEREGOJÁRÓL; HIVATALOSAN IGAZOLTA, HOGY Ő IFJ. DR. VEREBÉLY TIBOR

azután nyomtalanul eltűnt a titokzatos szélhámos

Budapest, június 16. Egy vak merő szélhámos Budapesten - már hetek óta Verebely Tibor egyetemi tanár fiának ifj. Verebely Tibor dr. sebészorvos nevében a családok egész sorát követi el. A jó megjelenésű férfi aki némileg hasonlít is Verebely Tiborhoz, jobb társaságokban az említett sebész-

Hét személyes csónak fordult a Visztulába

Varsó, június 16. Tegnap a Visztulán felfordult egy hét személyt szállító csónak. Valamennyien vízbefutak. Megindították a vizsgálatot.

Betörés egy rádióüzletbe

Timişoaráról jelentik: Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek betörték Hámory Lajos IV kerületi Brătianu utca 10 sz. alatt levő rádióüzletébe, ahonnan több rádiókészüléket, egy női arany karkötőórát, egy férfi karkötőórát, és egy pár arany kézelőgombot loptak el.

Nő lesz Doriot utóda?

Páris, június 16. A Doriot felfüggesztésével, illetve „lemondásával” megürült Saint Denis-i polgármesteri állás betöltésére nagyban készülnek a városkában. Tegnap járt le a jelöltek névsora benyújtásának határideje, amikor is kitűnt, hogy a polgármesteri székre Weiss Lujzi, a feminista párt elnöke és propagátora is jelöltette magát. A választást egyéb kén június 20-án, vasárnap ejtik meg. Hivatalos körökben úgy vélik, hogy Weiss Lujzi jelöltese csak szuffra propaganda jellegű.

Férfi nyári szövetek

Tropical, Buret, valamint nőikelmék, Tobrakó, mosódelin és különböző anyagok érkeztek

Steiner maradékos

Oradea, Calea Victoriei 3. szám, az udvarban.

orvosnak adta ki magát, pácienseket szerez, jó pénzért operál is, sőt arra vetemedett, hogy Verebely Tibor nevében eljegyezze magát egy csinos hölgygel, jöllehet Verebely Tibor már nős. Attól sem riadt vissza az ál orvos, hogy bizonyos ellenszolgáltatásokért hajlandónak nyilatkozott összekötetése révén kórházi ápolóknak és ápolónőknak állást szerezni. A fiatal lányokat házassági ígérettel fosztotta ki a sarlatán, gazdag embereket huzamosabb ideig orvosi kezelésben részesített, tetemes össze-

gü honoráriumot vett fel, -- egyik páciensét pedig meg is operálta. Ebből arra következtetnek, hogy a szélhámos tényleg orvos lehet. Az utóbbi időben olyan sűrűn érkeztek ellene a feljelentések, amelyekhez maga Verebely dr. is csatlakozott, hogy a hatóságok elrendelték országsszerte való körözését. A nyomozás során kiderült, hogy az ügyes szélhámos a Verebely családról a valószínűségnek megfelelő intim részleteket mondott el, sőt iratokkal is bizonyította állítólagos Verebely Tibor voltát.

HIREK

Gurie metropolita ügye ismét napirenden. Bucurestiből jelentik: A szent szinódust rendkívüli ülészsakra hívták össze, hogy megtárgyalja Gurie basarabiai metropolita ügyét, akinek hathónapos felfüggesztése lejárt.

Az esőzések miatt több helyen megakadt a vonatközlekedés. Bucurestiből jelentik: Az utolsó 24 óra esőzései következtében a Galaţi-Basara-beanca vonalon Vulcăneşti-nél a vonal megszakadt. A közlekedést 12 órára beszüntették. Ardealban Zlatna és Alba Iulia között egy vasúti hidat elmosott az ár.

MEGEGYEZÉS A SZANDZSAK UGYEBEN. Ankarából jelentik: Rüşdi Arras beszámolója után a nemzetgyűlés elfogadta az alexandrettei szandzsák ügyére vonatkozó francia-török meg egyezést. Iszmet Inonü miniszterelnök nagy bel- és külpolitikai beszédet mondott és bizalmat kért. A nemzetgyűlés ezt egyhangulag megadta, ami után a nyár tarmára az ülészsakat berekesztették.

Az új ír alkotmány. Dublinból jelentik: A képviselőházat tegnap este feloszlatták, az új választásokat július 1-én tartják meg és az új kamara július 21-én ül össze. A parlament feloszlatása előtt megszavazták az új alkotmányt, 82 szavazattal 48 ellenében.

- Farikh pilóta Moszkvába érkezett 24.000 kilométeres útja befejeztével, amit február 9-én kezdett meg. Az orosz repülő eddig át nem kutatott területek felett repült át a sarkvidéken. -- Tegnap Párisban megnyílt a petróleum világkonferencia.

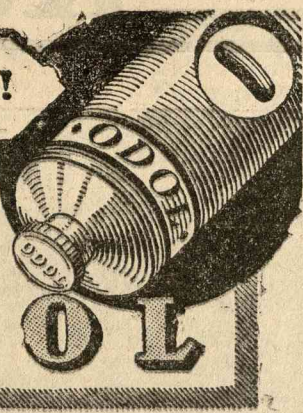
Kisiklott a Bécs és Páris közötti expresszvonat. Bécsből jelentik: A Bécs-Páris közötti expresszvonat ma délelőtt 10 órakor Arlberg tartományban, Daalas állomáson kisiklott. -- Egy utas súlyosan megsebesült, hét könnyebb sérüléseket szenvedett.

KIS VILÁG. Havannából jelentik, hogy Cavadonga gróf, XIII. Alfonz volt spanyol király fia, rendkívül gyenge állapotban van. Orvosai újabb vérátömlesztést akarnak végrehajtani rajta.

A jó fogpép!

Alaposan tisztít
Megóvja a fog
zománcát

ODOL

A nap kérdése

Nagyon helyes, hogy Lázár Illés megcáfolja Maniu jobboldali tárgyalásairól szóló híreket. De azt szeretnők tudni, hogy Lázár Illésnek közvetlen, vagy közvetett meghatalmazása van-e Maniutól? Tudnunk kell, hogy Maniu azért hallgat-e, mert külföldön van, avagy ismét a régi taktikus Maniu, aki soha sem törődött avval, merre kötelezik el magukat a párt hívei. Dezavualja őket és dezavualja a nemzeti parasztpárt programját. Tudnunk kell, mit csinál Maniu, ha hazajön, micsoda rejtélyes szálak fűzik éppen a legszélsőségesebb politikai párthoz és tudnunk kell, hogy az utolsó pillanatban a választások huszonnegyedik órájában mit fog mondani Maniu. Romániának nagy tömegei vannak, amelynek politikai felvilágosítása nem megy könnyen. - Ha Maniu az utolsó pillanatban jobbra fordul, ami különben páratlan volna a politikai változatok gazdag történetében is - a tömegek nem tudnák mi történt. Egyik percről a másikra történő pálfordulást a mai közlési és felvilágosító viszonyok mellett tudatni sem lehet. Puccs szerűség lenne, amit minden demokrata gondolkozású embernek meg kell előznie. -- Azért szegezzük a kérdést egyenesen Lázár Illésnek: ki hatalmazta fel a megnyugtató kijelentések megtételére?

Tíz nap alatt ötszáz-harminc olasz önkéntes pusztult el

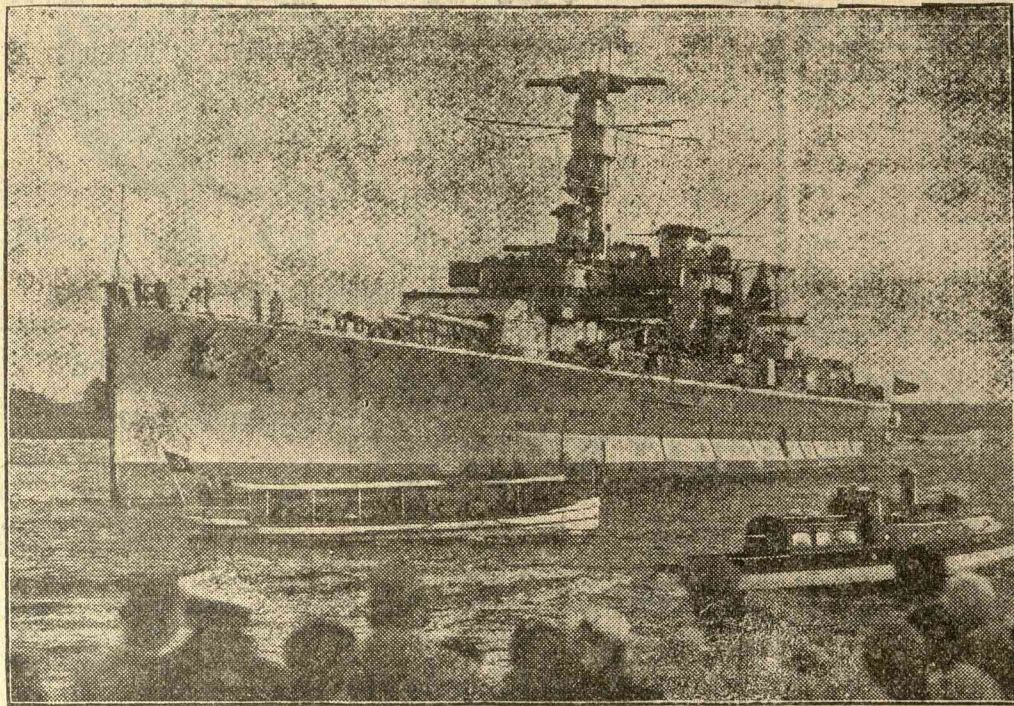
A Stefani olasz távirati ügynökség kimutatást tett közzé a madridi harcra vonalon legutóbb elesett olasz önkéntesekről. -- Eszerint március 8-a és 18-a között 530 önkéntes esett el Madrid előtt. Az olasz lapok hangoztatják, hogy ezek a számok fényes bizonyítékai az olasz katonák bátorságának és cáfolatai egyes külföldi és főleg angol lapok vádjainak, -- amelyek az olasz katonák értékét tagadásba vették. A rendkívül ádáz harcokban az olasz önkéntesek hősként harcoltak.

Veszek

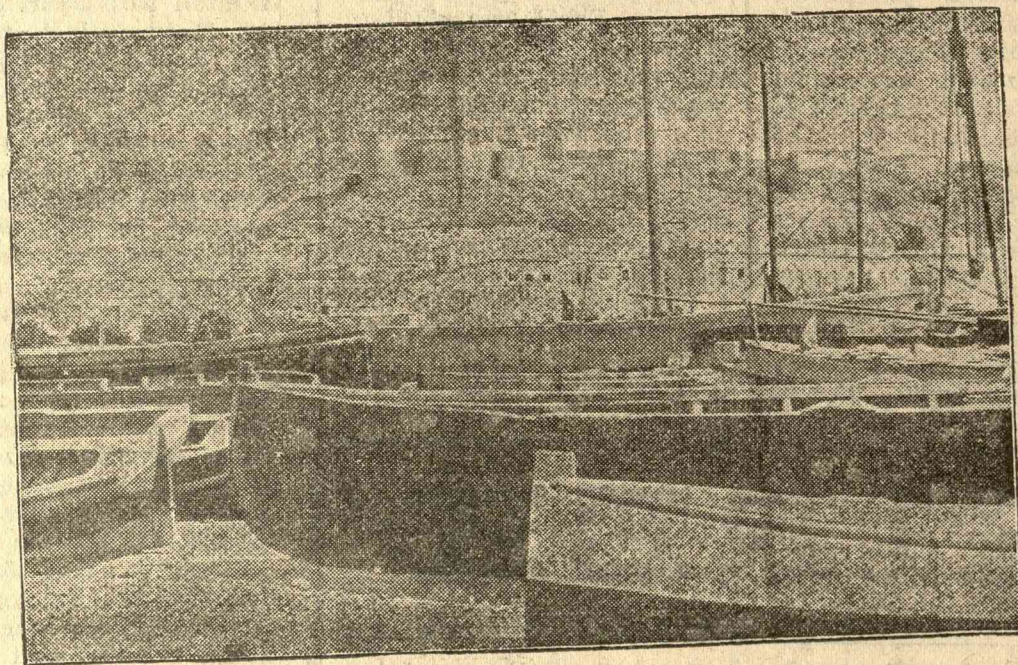
Ócska ólmo!

Cím a kiadóban

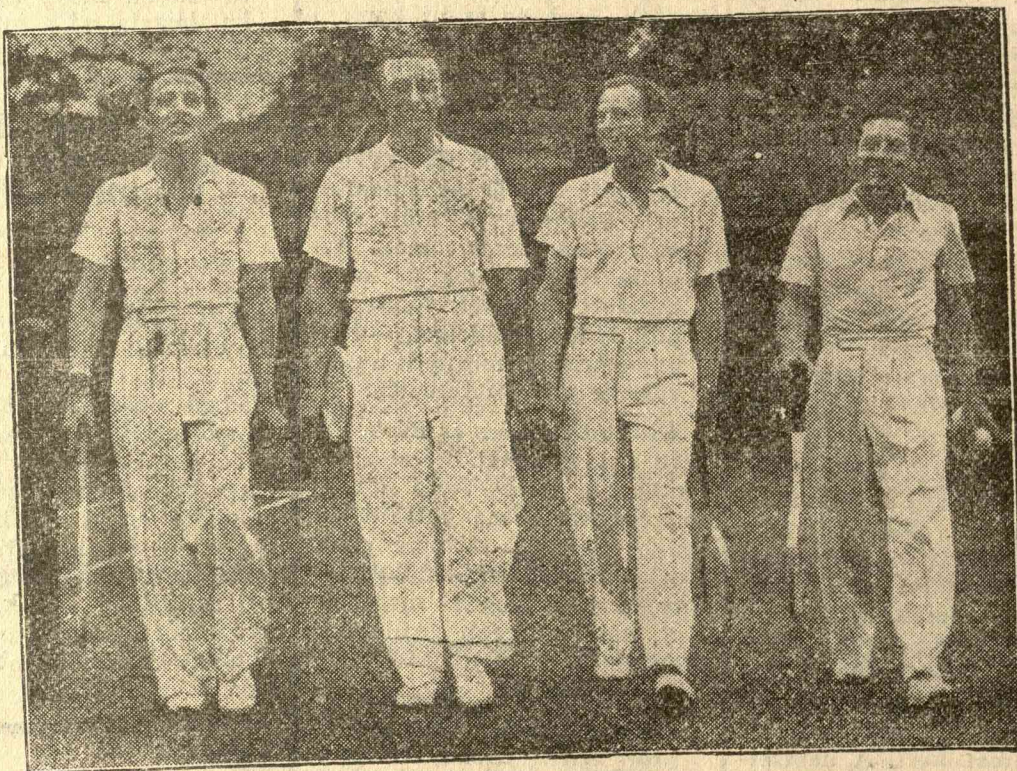
Képes nagyvilág

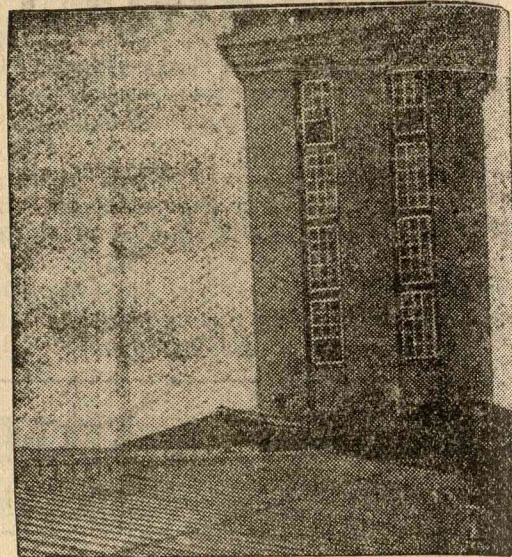
A Deutschland,
melynek megtámadása miatt történt Almeria bombázása.

Almeria látképe
A kikötőt, mint ismeretes, német hadihajók összebombázták

Küzdelem a Davis-Kupáért
Vasárnap kezdődtek a küzdelmek a Davis kupáért

A párisi Német Ház,
melyet úgy konstruáltak meg a kiállításra, hogy teteje teljesen felfogja az izzó napsugarakat.

Rücktrick holland miniszterelnök
lemondott tisztségéről

Hayassi
volt japán miniszterelnök, aki a legutóbbi választásokon megbukott.

Bolgár jelenet
bolgár magasrangú katonatisztek évődnek egy kis fiúval a szófiai sétányon.

Husz ember halálosan megbetegedett a romlott fagyalttól

Craiova, június 16. Súlyos tömegmérgezést okozott tegnap a fagyalt Băilești községben. Micu Sándor kereskedő üzletében fagyaltot is árult, amelyet maga készített. A gép azonban, amelyben a fagyaltot készítette, mérgezett volt s ahányan vásároltak a fagyaltjából, valamennyien súlyos mérgezést szenvedtek. A község lakói közül mintegy huszan estek betegágyakba, a mérgezés következtében. A husz beteg közül tizenkettőt azonnal kórházba kellett szállítani, felépülésükhöz azonban kevés a remény. A vizsgálatot megindították.

Feljegyzésre érdemes

Az a pár szó, ami Vaida interjújából megragadta fülünket. Ezt mondta: „Minek annyit beszélni az alkotmányról, mikor még nem volt kormány, amelyik betartotta volna. Ez is egyike azoknak a szellemességeknek, amikkel Vaida megszokta csemegéztetni hivat. De nem mindenki szereti a humort mindenben. Ebben a kérdésben például mélyen megdöbbenő és minden tisztelettel Vaida iránt - kimondjuk: vétkes cinizmus ez a szellemesség. Különösen Vaidától, akinek azonnal szemébe lehet mondani, hogy a jövőben úgy mint eddig is, szegje csak meg a saját szavait és ígéreteit, az alkotmányt azonban hagyja békén, mert az a mi szemünkben szent. Erre Vaida azt mondta: milyen szemtelenek ezek a kisebbégek, hogy fáj nekik a mi alkotmányunk! Igenis, jó, hogy nyilatkozott Vaida. Ma mindenki olyan kormányt akar, mely a többiekétől eltérően, - nem szegi meg az alkotmányt.

Felemlük a kamatlábakat Franciaországban

Párisból jelentik: A francia kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen a legújabb pénzügyi javaslatot tárgyalták meg. A minisztertanácsot államtanács követte.

A lapok értesülései szerint az új pénzügyi szanálási javaslatok során a gázra, villanyra kivetett külön adókat felemlük. A francia nemzeti bank kamatláb-emelését a valutapiacokon mutatkozó és állandóan fokozódó feszültséggel indokolják.

Népünnepély Paleuban

A Paleu-i Elöljáróság a község szegényeinek téli felsegélyezési alapja javára, vasárnap folyó hó 20-án a Tudószanatórium és a Szőlőhegy tőzomszédságában levő, kies fekvésű erdőben, az oradeaiak kedvenc kirándulóhelyén, - műkedvelő előadással egybekötött népünnepélyt rendez. Színre kerül Szigligeti Ede örökbeű népsziműve a „Cigány”. Lesz falusi csárda hideg ételekkel és italokkal, konfetti és szerszempin csata. A közönséget fuvós és cigányzenekarok szórakoztatják. Kezdeté reggel 8 órakor és a késő esti órákig tart. - Részvételi díj 15 lei. A mulatni és szórakozni vágyó ifjúságot és kirándulókat tisztelettel meghívja a vezetőség, - amely a legteljesebb rendről is gondoskodik.

Elküldték a négyhatalmi jegyzéket Spanyolországba

A londoni Reuter ügynökség jelentése szerint a négy tengeri hatalom által létesített egyezményt, amely a spanyol tengeri ellenőrzésre és a biztonság kérdésére vonatkozik, - már elküldték Spanyolországba, egyben közölték a semlegességi bizottság tagjaival is. A londoni lapok ismételt le- szögezik, hogy az egyezménynek nincsen olyan pontja, mely kizárná a megegyezés és elfogadás lehetőségét.

Merénylet a jeruzsálemi rend főfelügyelője ellen

Jeruzsálem, június 16. A jeruzsálemi rendőrség főfelügyelőjének gépkocsijára több revolverlövést adtak le. A kocsit vezetője és egy közrendőr megsebesült, a főfelügyelő azonban sértetlen maradt. A merényletet eddig még nem sikerült elfogni.

Kifosztották gróf Bethlen István sincai kastélyát

Vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörték Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök sincai kastélyába. A betörők álkulccsal hatoltak be a kastélyba s annak szobáiból mintegy ötvenezer lej értékű ruhaneműt és értéktárgyat vittek magukkal. A sincai csendőrség a betörés felfedezése után azonnal megindította a nyomozást. Valószínű, hogy a Bethlen kastély „látogatói” kóbor cigányok voltak.

Aranypénzt gyártott a turtangos cigány

Timișoara, június 16. Csalás miatt került tegnap a timișoari törvényszék elé Ciurar Traila cigány, aki aranypénz gyártási trükkjével 17.000 leit csal ki Pelics Pál recási gazdálkodótól. A cigány a gazdától először hatezer leit kapott, hogy a szükséges gyártási anyagot beszeresse. Amikor azután újból megjelent a gazda házában, három arany tallért mutatott és büszkén hirdette, - hogy ezeket ő csinálta. Pelics megsédülve a gyors meggaz-

dagodás lehetőségétől, újabb összegeket adott át a cigánynak, de aranypénzt még sem kapott, mert a rendőrség közben tudomást szerzett az ügyről és véget vetett a csalásnak. A törvényszék bünsnek mondtatta ki Ciurar Trailát és csalásért másfél évi börtönrre ítélte, a pénzhamisítás vádja alól azonban felmentette. Pelics Pál gazdát aki pénzhamisítás vádja miatt szintén mint vádlott szerepelt, a törvényszék felmentette.

Még egy pénzhamisító

Rostás Péter gilauai cigánykóvácsot múlt év őszén hamis huszlejesek forgalombahozatalán kapta rajta a csendőrség. Letartóztatták és a ház kutatás alkalmával megtalálták azokat a kezdetleges szerszámokat is, amelyekkel Rostás a hamis pénzeket gyártotta. A cigány vállomása szerint a hamis pénzek terjesztésében Kovács Sándor és Mureșan Jánosné gilauai lakosok is segítségére voltak. -

Mindháromuk ellen megindult az eljárás. A pénzhamisító cigány ügyét péntek délelőtt tárgyalta a törvényszék s Rostást aki többször állott már hasonló vétségek miatt bíróság előtt egy évi és hat hónapi börtönrre ítélték, míg két vádlott-társát bizonyítékok hiányában felmentették. Érdekessé, hogy a gilauai Rostás családnak már szinté valamennyi tagja ült börtönben pénzhamisítás miatt.

A szájban képződő nyál szerepe az emésztési folyamatokban

A laikus el sem képzei, - hogy a szájnyál mirigyei által termelt folyadék, minő szerepet játszik és mennyire megkönnyíti a jól megrágott étel és nyál folyadékkal jól átitatott gyomor emésztését, viszont a gyomorba jutott ételek, a gyomor nedveivel jól feloldott gyomorbenék a vékonybélben, - ahol tulajdonképpen a legfontosabb tápfelszívódás történik és bonyolult kémiai vegyületek folytán, különböző egyes szerveknek továbbítja, - minden egyes szervnek megvan az ő maga sajátos funkciója és kiválasztó berendezése, de mégis csak egymásra utaltságuk révén tudják elvégezni azt a szerepet, amit úgy nevezünk, - hogy életfunkció. Ezeknek a szerveknek hajtó és motorikus energiáját az idegközpontok végzik és az azokból szétágazó huzalok most már, ha az idegek megbetegszenek, zavar áll be az egész funkcióba és szerveink nem tudják tovább normálisan elvégezni feladatukat, ezt először is emésztő apparátusunk selyki meg és a betegségek sorozata jöhet létre.

Hála a világhírű Gastro D. gyógyszernek, mely kimondottan úgy a központi, mint - a vegetatív idegrendszeren keresztül hat, helyreállítja ezeket a zavarokat és így gyomorból, vese-, epe-, máj bajoknál rendkívüli hatással bír.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogueriákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București Calea Victoriei 124.

Erdőtűz Franciaországban

Marseille mellett tegnap éjszaka ismeretlen körülmények között kigyulladt az állam erdősege. Több száz hektár erdő lángokban áll. A kár felbecsülhetetlen.

Sikkasztással vádolt lelkész a törvényszék előtt

Clujról jelentik: Pop Augustin nadașeui görög katolikus lelkész sikkasztás és okirathamisítás vádjával állott hétfő délelőtt a törvényszék előtt. A vádirat szerint a lelkész 1929-30 években, mint az egyház gazdasági ügyeinek intézője, - 49.000 lei kölcsönt vett fel az egyház nevében a „Banca Economilor” cluji pénztéztől s ezt az összeget saját céljaira használta fel. A hiány el-tüntetésére hamis nyugtákat állított be az egyházi költségvetésbe s mikor egy vizsgálat alkalmával számonkérték tőle a kölcsönt, - mondja tovább a vádirat, - a „Banca Economilor” hamisított levelét mutatta fel, melyben a pénztéztet igazolja, hogy az egyház a kölcsönt visszafizette.

A tárgyalást elnapolták.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei.

A rumba-igazolójeggyel szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiert közlünk.

Megkezdődött a nagy árkedvezmény

Róna fényképésznél

6 drb. művészi lev. lap csak 80 lei, ugyanaz, ami a kirakataimban látható. Sír. Alexandri 4

ÁLLÁS

Cukrász segédet felvesz Novomeszky cukrászda Sas Passage. 1953

Kerestetik azonnalra könyvnyű jóhelyre nagyon ügyes, szerény, becsületes fiatal leányka két óráig bejárni. Előnyös feltételek. Cim kapható: Pénzügyi palota előtti trafikban. 1948

Jó bizonyítvánnyal bejárónét keresek. Matei Corvin 10. Salamon.

Bevezetett oradeai kerületben betegség miatt a Magyar-ság árusítására újságárust keresünk. Csakis gyakorlott megbízható egyén jelentkezzen a kiadóhivatalban. Fél napi elfoglaltsággal havi 1500 lei biztos kereset.

Rádió műsor

PÉNTEK

București: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 10.30: Tözsdei jelentés, árfolyamhírek, viz állás 13: Gramofonlemez. — 13.25: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás 19: Csevegés 19.10: Prédescu zenekar hangversenye 20.10: Előadás 20.30: Gounod: Faust c. operája lemezekről. Szünetben hírek, sport. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. Utána: hírek.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Étrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó 13.05: Katonazene 14.40: Zongora 17.15: Diák félóra 18: Sport. 18.15: Norvég és észak-dalok. 17.55: „Légvédelmi negyedóra” 19.15: Szalonzene 20.15: „Ódry Árpád hangja” 20.40: Cigányzene 21.25: „Ujraírjuk Romeo és Juliát”. 22.45: Hírek 23.05: Szalonzene 23.30: A Dunakeszi Máv férfikara 24: Hírek 24.05: Hanglemez 1.05: Hírek külföldi magyaroknak.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA

Lapkihordók, lehetőleg gyakorlattal, bevezetett helyre, az esti órákban felvétetnek. Jelenkezni a Friss Ujság kiadóhivatalában.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó a Str. Francezán egy telek. Értekezni d. u. 2—4 között Str. Franceza 12. 1955

Egy 6-os MÁV kazán bérbe kiadó. Hegyesi Lajos, Santău-Mic jud. Bihor. 1954

„Magus” egérintőszert 120 egér kipusztítására — 10 Lei „Binicid” patkányirtószert 32 Lei „Pustol” svábbogárirtószert 18 Lei Meg nem felelő esetben tízszeres pénzt adunk vissza.

Viszonteladónak megfelelő rabatt. Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2

Bejelentő hivatalhoz (rendőrségi) szükséges bejelentő lapok kaphatók Pásztor Ede négnél.

Cukrászoknak tortalap, paszalyvák nagy választékban a pirtálca, mignon papírok, papír legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában. 7040

Ötven méteren át hurcolták magukkal a megvadult lovak

Păcurariu Avram sisatorvati gazda szekerekkel Lipovára jött, hogy a malomból több zsák lisztet vigyen haza. Szekerével a hídfőn levő vám előtt haladt éppen, amikor a hídról a 876 számú teherautó közeledett. A lovak megijedtek a motor zugásától, hirtelen oldalt fordultak. A fordulás következtében Păcurariu Avram leesett a bakról és a járdára bukott. Az egyik lába beleakadt az istrángba és a megvadult lovak a szekérrel együtt magukkal hurcolták kb ötven méternyire.

Az erős dohányzás, sárga, barna, vagy fekete lerakódást okoz a fogakon. A dohányzók számára tehát feltétlenül szükséges, hogy rendszeresen, naponta többször ápolják fogukat ODOL fogpéppel, ha megakarják akadályozni a fogak színesedését. Az ODOL fogpép biztos sikerrel tisztítja a fogakat, anélkül, hogy megtámadná a fog zománcát; az ODOL fogpép nagymértékű kolloid alkatrészeinél fogva a legnagyobb elnyelő erejű; eltávolít minden tisztálanságot, kellemetlen szagot és minden festőanyagot, — ami dohányzás, étel vagy ital következtében a fogakra tapad ODOL fogpép fehérré teszi a és színesedésüket okozza. Az fogakat és tisztává a lehetet.

Keménykalapot kapott a talu

Hogyan kedveskedett a filmsztár zseniális titkára Tetétlennek

Lilian Harvey filmsztár és magyarországi tetétleni földbirtokosnő önagsága nő hány nappal ezelőtt sürgönyt küldött magyarországi titkárának:

„Oet nap múlva érkezem stop titkár minden tetétleni lakosnak vegyen ajándékot stop lilian harvey”.

A titkár a sürgöny kézhezvétele után törni kezdte a fejét: mit vegyen Tetétlen derék népének. Alkudozott öngyújtóra és dohánykészletre a férfiaknak varró- és himző kellékekre a nőknek, ólomkatonákra és alvó babákra a gyermekeknek. Ez mind szép ajándék lett volna, de kicsit sokba került. A titkár gondolkodott és nem jutott eszébe semmi. Végül szemébe ötlött egy hír-

detés, amely „parti áruban” egy tételben három ezer keménykalapot kínált, potom pénzen. A titkár megnézte a kalapokat és megállapította, hogy ez a legremekebb ajándék! „Zseniális ötlettel megvette a három ezer keménykalapot és kiosztotta Tetétlen népének, férfiaknak, nőknek, gyermekeknek egyaránt...”

Tetétlen polgárai nagyon megörültek az ajándéknak, kitünően tudják használni. Részben vizet mérnek a kalappal részben virágcserepnek használják fel, a tetétleni tyukok pedig előszere-tettel csak az ajándék kalapba tojnak egy idő óta. Arra azonban még nem volt példa, hogy valaki a fejére tette volna...

SPORT

CAO-Beogradsky 1:0 (1:0)

Jugoszláv futballcsapat már hosszú évek óta nem szerepelt Oradeán és a Beogradsky vendégjátéka előnyösen mutatta be a jugoszláv futball fejlődési fokát. A Beogradsky, a CAO játékaival ellentétes futballt mutatott erélyes, kemény, — előretörő futballt játszanak s nem nélkülözik a kellő technikai felkészültséget sem. Velük szemben a CAO finomkodónak és helyenként tulzottnak is tűnik fel, ha a közép-európai értelemben vett technikai fölénye kiütöközt is.

A CAO-t Sepi, Borgea és Orza erősítette, — szünet után Joviczni gyengítette — és szükség is volt erre az erősítésre. A belgrádiak inkább lefutásokkal operáltak, míg a CAO fölénye kapu előtti pepecselésbe fulladt, — vagy a ritkán megeresztett lövések a hosszú kapus zsákmányai lettek. De a belgrádiak is képesek voltak üres kapu fölé löni. A félidő azonban nem maradt gól nélkül. Végül is Kocsis-Sepi akció után Kocsis rálőtt és az éles lapos labda ellen a kapus

sem tehetett semmit. (1:0) Szünet után a belgrádiak élénkebben és erőteljesebben támadnak és Borgeának az üres kapuból kell menteni. Lechner közeli lövését is védi David. A kapus még kétszer munkában van, a Beogradsky továbbá fölénye nem érik meg lövését. A CAO is kihagyja a bíró sötétség miatt 7 perccel idő előtt lefújja a mérkőzést.

A Beogradsky, jó, egységes csapat. A CAO inkább egyénekként kiváló. Juhász, Kovács — csak eredménytelen — Geczó és Kocsis jók. Sepi jól irányított de már nem lövő center, Borgea nagyon megfelelt.

Elutaztak Amszterdamba a magyar Közép-európa válogatottak

Sárosi, Cseh, Sas és Lázár a Közép-európa válogatottjába besorozott magyar játékosok elindultak Amszterdamba a Nyugat-Közép vasárnapi mérkőzésének színhelyére.

Számos bel és külföldi orvosprofesszor ajánlása szerint a vese, hólyag-epe és gyomorbántalmak legbiztosabb gyógyszere a

tamașeui LITHYNIA ásványvíz

Tegyen egy kísérletet egy ivókurával és meggyőződhetik ennek kitünő hatásáról. Kapható mindenütt!

Lerakatok: ORADEA, Str. Nicu Filănescu 23. Telefon 7-70. — ARAD Succ. Nicolae Kardos, Eminescu 16. Telefon 6-86. — TIMIȘOARA, Succ. Nicolae Kardos, Tudor Vladimirescu 32 Telefon 21-24. — SATU-MARE, Mathé Sándor, Pár. Mureșanu 17. Tel. 2-39. — CLUJ, Mercur Dep. de Apa Minerala, Paris 38. — TG.-MUREȘ, Csiky Emil.